

Scabies/fnat

Behandling af fnat med svovlvaseline 10%

Fnat klør – og smitter

Fnat er et kløende udslæt, som opstår, når scabies-miden graver sig ned i det øverste hudlag – ofte hvor der er varmt og fugtigt, f.eks. i hudfolder mellem fingre og tæer samt i armhuler og omkring kønsdele og endetarm.

Fnat er ikke farligt, men det er voldsomt generende og meget smitsomt i omgangen med andre mennesker. Fnat smitter dog som oftest ikke ved f.eks. almindeligt håndtryk – der skal længere tids tæt kontakt til. Dyr smittes ikke med fnat. Smitte kan forekomme ved kontakt med inficeret sengetøj, tøj, møbler og seng. Fnatmiden kan dog højst overleve uden for den menneskelige vært i 4-7 døgn. Varigheden fra smitte til symptomgivende forandringer kan være op til 4 uger.

Behandling

Behandlingen af fnat er omfattende og krævende, men meget vigtig. Det er vigtigt, at man følger alle steps og ikke springer nogen over.

Alle medlemmer af husstanden og tætte kontakter (f.eks. nære venner, seksualpartnere og kæreste) skal behandles mod fnat. Kontakt skoleledelsen eller daginstitutionen og informer om fnat. Find den første og nærmeste dag hvor alle i husstanden kan starte på behandlingen samtidig. Behandlingen med svovlvaseline gentages i alt 3 gange, dvs. en behandling kan f.eks. se ud som følgende:

- Mandag aften ca. kl.20.00: vask krop og hår og smør kroppen grundigt ind i svovlvaseline.
- Tirsdag aften ca. kl.20.00: vask krop og hår og smør kroppen grundigt ind i svovlvaseline.
- Onsdag aften ca. kl.20.00: vask krop og hår og smør kroppen grundigt ind i svovlvaseline.
- Torsdag aften: vask krop og hår, og behandlingen er nu færdig.

Svovlvaseline skal side på huden i 24 timer. Det betyder når du vasker hænder i løbet af de 24 timer, skal du smøre hænderne med svovlvaseline igen. Et lille tip er du evt. kan have handsker på de indsmurte hænder, så svovlvaselinen ikke smitter af på de ting du rører ved.

Step for step-guide til hvordan Svovlvaseline 10 % skal påføres

1. Inden påføringen af svovlvaseline skal du klippe dine negle korte, så huden under neglene kan smøres med svovlvaseline.
2. Gå i bad, tør huden og smør derefter svovlvaseline 10 % omhyggeligt på den tørre hud. (Der skal ca. bruges 50-100 g. pr. indsmøring pr. person)
 - a. Vær ekstra omhyggelig med at smøre mellem fingre, håndleddene og tæer.

- b. Vær særlig omhyggelig i armhulerne, i navlen og på kønsdelene.
 - c. Du skal smøre alt ind fra kæbebenet og ned – dvs. IKKE ansigtet.
3. Svovlvaselinen skal nu sidde på i 24 timer. Det betyder når du vasker hænder i løbet af de 24 timer, skal du smøre hænderne med svovlvaseline igen.
4. Efter de 24 timer vaskes kroppen og håret grundigt og smøres på ny ind i svovlvaseline igen.
5. Tag rent tøj på.
6. Det gøres i alt i 3 dage. (Se eksempel højre oppe, på hvordan behandlingen over 3 dage kan se ud)

Aften efter hver behandling starter rengøringsprocessen i huset – en meget vigtig proces.

7. Med plastikhandsker gøres følgende:
 - a. Skift sengetøj.
 - b. Puder, dyner og rulle madrasser støvsuges grundigt. Hvis man har ekstra af puder, dyner og rulle madrasser brug det og det andet lægges i en plastikpose i 7 dage eller vaskes ved 60 grader.
 - c. Støvsug madrassen grundigt inden det nye lagen lægges på.
 - d. Støvsug evt. gulvtæpper, stofmøbler, bilsæder, barnevogne eller lignende.
 - e. Vask tøj, sengetøj, håndklæder, viskestykker, karklude og lignende der er blevet brugt indenfor den sidste uge på minimum 60 grader.
 - f. Alle overflader (f.eks. mobilcover, mobiltelefon, høretelefoner, bilnøgler, computermus, computertasker og m.m.) tørres af med f.eks. sprit eller en våd klud.
 - g. Ting som ikke kan vaskes skal i en plastikpose og lægges væk i en uge. Det kan f.eks. være overtøj, hjemmesko, sko eller andet stof, der ikke tåler vask.

Bivirkninger

- Kan give hudirritation.
- Kan i sjældne tilfælde give eksem, kontakt da hudlægen.
- Vaselinen har en gullig farve og kan smitte af på tøj samt sengelinned, så det kan være en fordel ikke at bruge det tøj og sengelinned, som man er gladest for.
- Vaselinen lugter svagt af svovl (eller rådne æg), og det er værst de første 8-10 timer efter man har smurt sig ind, hvorefter lugten fortager sig mere og mere. Det er derfor netop en god ide at smøre sig ind om aftenen, så den værste lugt kan fortage sig til om dagen.

Prævention, graviditet og amning

Du må gerne blive gravid og amme, mens du behandles med svovlvaseline.

Vigtig information under behandling

- Del ikke tøj, sko, håndklæder, træningsudstyr, viskestykker, karklude og seng med andre.

Line Simmelsgaard & Rikke Cvetkovski
Speciallæger i hud- og kønssygdomme
Hudlægerne i Gl. Hovedgade 6 A I/S
2970 Hørsholm

- Alle medlemmer af husstanden skal behandles samtidig for at undgå at smitte hinanden.
- Behandling med svovlvaseline 10 % gentages 3 dage i træk.
- Du er smittefri efter de 3 dages behandling.
- Salven kan give hudirritation, hvorfor det anbefales at bruge uparfumeret fugtighedscreme i nogle uger efter den 3 dage lange behandling.

Hvor længe varer kløen og hvordan vil min hud reagere?

Selvom fnatmider er udryddet ved behandling med svovlvaseline, er det helt almindeligt, at kløen fortsætter i 2-6 uger efter endt behandling.

Udover det, er det meget normalt, at opleve knopper forskellige steder på kroppen og især ved kønsdelene. Det er hudens reaktion efter behandling af fnat. Det tager tid før de forsvinder – men det er helt normalt og er ikke tegn på at der stadig er fnat.

Du vil opleve, at din hud er sart i flere mdr. efter. Vi anbefaler, at du bruger en god uparfumeret fugtighedscreme efter brusebad.